

Zatwierdził:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

URZĄD OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa

OPRACOWANIE:

inż. Andrzej Magdziarz
rzecznik ds. zabezpieczeń
przeciwpożarowych Nr upr. 27/93

RZECZOWNIWA DO SPRAW ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPÓŻAROWYCH

inż. Andrzej Magdziarz Nr upr. 27/93

Warszawa, grudzień 2020 r.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Spis treści

I. WSTĘP	4
II. DEFINICJE PODSTAWOWYCH POJĘĆ Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	6
III. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA BUDYNKU, WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	8
IV. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO PRZYCZYNY POWSTAWANIA I ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARÓW	15
V. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU	16
VI. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH.....	18
VII. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH	21
VIII. WYPOSAŻENIE W GAŚNICE	26
IX. PRZECIWPOŻAROWE ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA I EWAKUACYJNE.....	29
X. WYTYCZNE PRZEPROWADZENIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA.....	32
XI. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POŻARU	35
XII. ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ UŻYTKOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	36
XIII. SZKOLENIE PRZECIWPOŻAROWE PRACOWNIKÓW	38
XIV. WYKAZ PRZEPISÓW PRZECIWPOŻAROWYCH.....	40
XV. ZAŁĄCZNIKI	41

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Warszawa, dnia .....

ZARZĄDZENIE Nr .....

Na podstawie art. 4 i art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.), w związku z § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) zarządzam co następuje:

§1

Wprowadzam „Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego” do stosowania na terenie obiektu.

§2

Postanowienia instrukcji obowiązują wszystkie podmioty (najemców i użytkowników), pracowników, stosownie do zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji, jak również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem .....

.....
PODPIS WŁAŚCICIELA

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 24.08.1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 961) stanowi, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Właściciel, zarządca lub użytkownik (budynku lub jego części), obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, zobowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć obiekt w sprzęt ratowniczy i pożarniczy oraz środki gaśnicze i oznakować go pożarniczymi znakami bezpieczeństwa i ewakuacji,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku i na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek i teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, określone zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jedn. Dz. U. z 2019 poz. 1065), Polskich Normach i innych przepisach szczegółowych.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) „właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, opracowują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego zawierające:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem,
- określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane,
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania,
- sposoby zapoznania użytkowników obiektów, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji,
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami,
- plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie oraz teren przyległy, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących ich charakterystycznych parametrów,
- wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Ponadto § 6 ust. 7 ww. rozporządzenia określa, że „instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej”.

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego wymagane są dla obiektów lub ich części, jeżeli:

- kubatura brutto budynku lub jego części stanowiącej odrębną strefę pożarową przekracza 1000m^3 ,
- kubatura brutto budynku inwentarskiego przekracza 1500m^3 ,
- powierzchnia strefy pożarowej obiektu innego niż budynek przekracza 1000m^2 .

Optymalne określenie wymagań organizacyjno-technicznych i porządkowych, stanowi rękojmię bezpieczeństwa osób przebywających na terenie obiektu i dobrze przygotowuje do prowadzenia akcji ratowniczej z zewnątrz.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy oraz najemcy związani z funkcjonowaniem obiektu, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko, jak również pracownicy firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu.

Stosowanie tych wymagań w praktyce, zarówno w sferze organizacyjnej jak i technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz działań o charakterze porządkowym, wymaga określenia zadań i odpowiedzialności użytkownika obiektu oraz pracowników, stosownie do podziału kompetencji. Egzekwowania realizacji tych obowiązków dokonuje właściciel budynku.

Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznie podpisanym oświadczeniem. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 1 do instrukcji. Oświadczenie należy włączyć do akt osobowych pracownika.

Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych aktów normatywnych.

II. DEFINICJE PODSTAWOWYCH POJĘĆ Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

1. Pożar – jest to nagłe, niekontrolowane zjawisko palenia się w miejscu nie przeznaczonym do spalania się substancji, powodujące zagrożenie dla życia ludzkiego oraz straty materialne.
2. Inne miejscowe zagrożenie – rozumie się przez to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy budowlane, chemiczne, ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.
3. Zagrożenie pożarowe – prawdopodobieństwo, możliwość wybuchu pożaru.
4. Materiał niepalny – materiał, który podczas badań w określonych warunkach nie ulega procesowi spalania.
5. Rozprzestrzenianie ognia – rozprzestrzenianie płomieni po powierzchni lub wewnątrz materiału lub elementu budynku.
6. Produkty spalania – wszystkie gazy powstające w procesie spalania.
7. Ciepło spalania – energia cieplna, która wydzieliła się przy całkowitym spalaniu jednostki masy materiału.
8. Bezpieczeństwo pożarowe – jest to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwane przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.
9. Strefa pożarowa – przestrzeń w budynku lub na powietrzu wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.
10. Oddzielenie przeciwpożarowe – element konstrukcji budynku /ściana, strop lub pas wolnego terenu, wydzielający strefę pożarową.
11. Materiały niebezpieczne pożarowo – rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, ciała stałe palne utleniające o temperaturze rozkładu poniżej 21°C, ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200°C oraz materiały mające skłonności do samozapalenia.
12. Zagrożenie wybuchem – rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon /iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapalenia/ wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.
13. Strefa zagrożenia wybuchem – rozumie się przez to przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.
14. Odporność pożarowa – zdolność konstrukcji lub elementu budynku do wytrzymałości w określonym czasie na działanie ognia. Dotyczy to również szczelności ogniowej, czyli zapobiegania przenikania płomieni i gorących gazów przez dany element konstrukcyjny budynku.
15. Ewakuacja – uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.
16. Długość przejścia ewakuacyjnego – odległość od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na drogę ewakuacyjną.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

17. Długość dojścia ewakuacyjnego – jest to odległość od drzwi wyjściowych z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku albo do innej strefy pożarowej, mierzona wzdłuż osi dojścia.
18. Oświetlenie awaryjne – (oświetlenie bezpieczeństwa i ewakuacyjne) oświetlenie działające w przypadku wyłączenia się oświetlenia podstawowego.
19. Urządzenia do usuwania dymów i gazów pożarowych – rozumie się przez to urządzenia montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń uruchamiane w przypadku nagromadzenia się gorących gazów i dymów pożarowych w celu ich odprowadzenia drogą wentylacji naturalnej lub wymuszonej, uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu.
20. Stałe urządzenia gaśnicze – rozumie się przez to urządzenia na stałe związane z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru.
21. Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych – rozumie się przez to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru.
22. Sprzęt i urządzenia ratownicze – rozumie się przez to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia na stałe związane z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.
23. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

III. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA BUDYNKU, WARUNKI OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Budynek został wybudowany około 1954 roku. W 2012 r. przeprowadzono generalny remont części południowej parteru i piwnicy, adaptując istniejące pomieszczenia na centrum konferencyjne i archiwum.

Budynek nie jest wpisany do rejestru zabytków, jednak znajduje się w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej.

Budynek posiada 7 kondygnacji naziemnych oraz 1 podziemną. Obiekt jest w całości podpiwniczony, a parter budynku jest podniesiony ponad poziom terenu o ok. 1,0 m.

Główna bryła budynku jest podzielona na parterze prześwitem na dwa skrzydła – południowe i północne w osi poprzecznej. Do 7-kondygnacji bryły głównej budynku od stron południowo- zachodniej przylega bryła parterowa.

Dostęp z zewnątrz do pomieszczeń administracyjno-biurowych zlokalizowanych na piętrach +1 do +6 zapewnia główna, reprezentacyjna klatka schodowa (KLG). Po obu stronach schodów klatki KLG znajdują się dwie windy, które zapewniają komunikację pomiędzy piętrami budynku. Na każdym piętrze budynku znajdują się pomieszczenia biurowe dostępne z głównej klatki schodowej i dwóch bocznych klatek KLA i KLB. Klatka KLA jako jedyna ma windę, która łączy wszystkie kondygnacje budynku. Klatka schodowa KLA kończy się na półpoziomiu poniżej 1 piętra, a ewakuacja z niej poprowadzi obudowanym korytarzem do wyjścia ewakuacyjnego od strony ul. Sienkiewicza, usytuowanego pomiędzy tratostacją a śmietnikiem.

Na parterze budynku w części południowej zlokalizowane jest centrum konferencyjne, w którym znajdują się dwie sale konferencyjne (przeznaczone dla ponad 50 osób, przy tym każda z możliwością dodatkowego podziału), biblioteka, czytelnia, recepcja. W części północnej parteru znajdują się pomieszczenia biurowe.

W piwnicach budynku znajdują się pomieszczenia magazynowe, gospodarcze i techniczne oraz zespoły toalet, szatnia, archiwum i serwerownia (2 ostatnie wyposażone w SUG).

Budynek wykonano w konstrukcji mieszanej żelbetowo-murowanej (cegłanej) w układzie podłużnym. Konstrukcja monolityczna-szkieletowa (ramowa) z wypełnieniem z materiałów ceramicznych (ściany i stropy). Słupy, żebra, podciągi i stropy żelbetowe wylewane „na mokro”. Ściany zewnętrzne i wewnętrzne nośne z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cementowej. W części średniowysokiej – 7 –kondygnacyjnej konstrukcja jest trójtraktowa ze środkowym traktem korytarzowym wykonana jako monolityczny szkielet żelbetowy. Stropy wykonane są jako gęstożebrowe typu Akerman z elementów ceramicznych i oparte równoległe do ścian zewnętrznych na belkach (ramach) poprzecznych. Konstrukcja budynku to ustrój szkieletowy monolityczny na siatce słupów 6,40x4,80+2,80,+4,80. Podciągi trójprzęsłowe, o przekroju 35 x 50 cm są rozstawione co 6,40 cm i opierają się na słupach o zmiennych przekrojach. Na podciągach rozpięte są stropy Akermana, pracujące jako płyty ciągłe. Usztywnienie budynku w kierunku poprzecznym zapewniają żelbetowe, wylewane klatki schodowe oraz ściany murowane o grubości 25 cm i 38 cm wypełniające szkielet żelbetowy. Budynek jest podzielony dylatacjami na 3 sekcje.

W budynku znajduje się instalacja wodociągowa, hydrantowa, kanalizacyjna, CO gazowa, wentylacyjna, odgromowa, elektryczna, teletechniczna, system sygnalizacji alarmowej,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

kontroli dostępu, telewizji dozorowej, stałe urządzenie gaśnicze gazowe w pomieszczeniach serwerowni oraz archiwach.

1. Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji.

Powierzchnia zabudowy budynku: ok. 2.796 m².

Powierzchnia wewnętrzna budynku – ok. 17 000 m².

Powierzchnia użytkowa budynku - ok. 14 651 m².

Wysokość budynku: ok 24,66 m – budynek średniowysoki (SW).

Kondygnacje podziemne: 1

Kondygnacje naziemne: 7 kondygnacji

2. Odległość od obiektów sąsiadujących.

Odległość rozpatrywanego obiektu od budynków z nim sąsiadujących kształtują się następująco:

- a) ok. 19 m – od budynków ZL usytuowanych przy ul. Moniuszki (kierunek północny);
- b) ok. 15 m – od budynków ZL usytuowanych przy ul. Boduena (kierunek południowy);
- c) od usytuowanych w kierunku zachodnim budynków ZL- obiekt na kondygnacjach poniżej I piętra oddzielono ścianą oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej REI 120 oraz dachem RE30 (światliki dachowe EI30) a na kondygnacji I piętra i powyżej zachowano odległość w zakresie ok. 10,5-12 m;
- d) ok. 55 m – od obiektów usytuowanych we wschodniej pierzei Placu Powstańców Warszawy.

3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych.

W budynku znajdują się typowe materiały związane z jego funkcjonowaniem, których pożary zaliczane są w większości do grupy „A”. W budynku nie zakłada się przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo.

4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.

Przewiduje się, że gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach technicznych oraz gospodarczych nie przekroczy wartości 500 MJ/m² , magazynowych, archiwach oraz stacji transformatorowej nie przekroczy wartości 2000 MJ/m².

5. Kategoria zagrożenia ludzi.

Poszczególne części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, mając na uwadze ich przeznaczenie lub sposób użytkowania, zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi:

- ZL I , która jest kategorią właściwą dla budynków (stref pożarowych) użyteczności publicznej (w tym biurowych) nieprzeznaczonych przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, w których występują pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami (sale konferencyjne oraz sala konsumpcyjna na parterze Centrum Konferencyjno-Szkoleniowego);
- ZL III, która jest kategorią właściwą dla budynku (stref pożarowych) użyteczności publicznej (w tym biurowych) nieprzeznaczonych przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, w których nie występują pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- ZL IV, z uwagi na występowanie na poziomie pośrednim kondygnacji parteru lokalu mieszkalnego.

Do celów ustalenia wymagań bezpieczeństwa pożarowego przyjęto, że na kondygnacji podziemnej może przebywać do 10 osób, natomiast na poszczególnych kondygnacjach nadziemnych (piętra +1 do +6) jednocześnie do 350 osób.

Salami konferencyjnymi przeznaczonymi dla powyżej 50 osób nie będącymi ich stałymi użytkownikami są tylko sale konferencyjne A i B w Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym, które są przeznaczone do przebywania ok. 130 osób.

6. Zagrożenie wybuchem.

Wynikający z przepisów przeciwpożarowych obowiązek dokonania oceny zagrożenia wybuchem nie odnosi się do omawianego budynku, ponieważ nie są w nim prowadzone procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe, jak również materiały takie nie są w jego obrębie magazynowane.

7. Podział obiektu na strefy pożarowe.

W budynku występują następujące strefy pożarowe:

- **SP-1** – strefa obejmująca zlokalizowane na parterze i w piwnicy pomieszczenia Centrum Konferencyjno- Szkoleniowego UOKIK o powierzchni ok. 1 782,5 m², klasyfikowana jako strefa pożarowa ZL-III; występujące w tej strefie (na poziomie piwnicy) pomieszczenia: maszynowni wentylacji i klimatyzacji, serwerowni oraz UPS stanowią odpowiednio strefy pożarowe Sp-1W, SP-1S oraz SP-1U;
- **SP-2** – strefa obejmująca zlokalizowane na parterze pomieszczenie stacji transformatorowej, klasyfikowana jako PM< 2000MJ/m²;
- **SP-3** - zlokalizowane na parterze pomieszczenie śmietnika, klasyfikowana jako PM< 2000MJ/m²;
- **SP-4** – strefa obejmująca na parterze pomieszczenia administracyjno - biurowe o powierzchni ok. 877,4 m², klasyfikowana jako strefa pożarowa ZL-III;
- **SP-5** – strefa obejmująca zlokalizowane na parterze pomieszczenia: ochrony, recepcji, kiosku oraz na piętrach od +1 do +6 pomieszczenia przyległe do klatki schodowej głównej KLG (zlokalizowane w zakresie osi 10-13) o powierzchni ok 1612 m², klasyfikowana jako strefa pożarowa ZL-III;
- **SP-6** – strefa obejmująca część budynku w zakresie osi 1-10 na piętrach od +1 do +6 o powierzchni ok. 4568 m², klasyfikowana jako strefa pożarowa ZL-III;
- **SP-7** – obejmująca część budynków z zakresie osi 13-22 na piętrach od +1 do +6 o powierzchni ok. 4524 m², klasyfikowanych jako strefa pożarowa ZL-III;
- **SP-8** – obejmująca część piwnicy dostępną od strony ul. Moniuszki o powierzchni 669m² klasyfikowana jako strefa pożarowa PM<10000 MJ/m²; występujące w tej strefie pomieszczenia:
  - a) archiwów nr 1.5, 1.14 oraz 1.12-1.13 wydzielono dodatkowo strefy pożarowe odpowiednio SP-8A-1.5, SP-8A-1.14 oraz SP-8A-1.12-13;
  - b) rozdzielni + UPS nr 1.3 wydzielono dodatkowo jako strefę pożarową SP-8R-1.3;
  - c) wentylatorni nr 1.4 wydzielono dodatkowo jako strefę pożarową SP-8W-1.4;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- **SP-9** – strefa obejmująca zlokalizowane w piwnicy pomieszczenie pompowni pożarowej nr 011a, klasyfikowana jako strefa pożarowa $PM < 500MJ/m^2$,
- **SP-10**- strefa obejmująca zlokalizowane w piwnicy pomieszczenie rozdzielni elektrycznej nr 018 zasilającej urządzenia przeciwpożarowe; klasyfikowana jako strefa pożarowa $PM < 500MJ/m^2$;
- **SP-11** – strefa obejmując zlokalizowane w piwnicy pomieszczenie rozdzielni elektrycznej RNN nr 024, klasyfikowana jako strefa pożarowa $PM < 500MJ/m^2$.

W budynku strefy pożarowe nie przekraczają dopuszczalnych wielkości strefy pożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III oraz PM do $1000MJ/m^2$ w budynku średniowysokim – wynoszącym odpowiednio $5000 m^2$ ($2500 m^2$ gdy strefa obejmuje piwnicę) i $4000 m^2$ ($2500 m^2$ strefy w piwnicy).

Elementy oddzielenia przeciwpożarowego przewidziano w klasie odporności ogniowej REI120 z drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 60 wyposażonymi w urządzenia samozamykające. Ponadto dodatkowo wydzielono przeciwpożarowo przegrodami klasy odporności ogniowej EI 60 i zamknięto drzwiami przeciwpożarowymi klasy EI 60 wybrane pomieszczenia techniczne.

8. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych.

W świetle aktualnych wymagań techniczno-budowlanych wymaganą klasą odporności pożarowej dla średniowysokiego budynku ze trefami pożarowymi zaliczonymi do kategorii zagrożenia ludzi ZL I jest klasa „B”.

Ze względu na brak kompletnej dokumentacji projektowej odniesienie się do kwestii oceny klas odporności ogniowej poszczególnych elementów budynku jest utrudnione. Tym niemniej należy stwierdzić, iż nie wszystkie jego elementy posiadają klasy odporności ogniowej równe co najmniej klasom odporności ogniowej wymaganych dla budynków o klasie odporności pożarowej „B”.

Klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów budynku w odniesieniu do wymagań przepisów techniczno-budowlanych przedstawia tabela.

Element budowlany	Wymagana klasa odporności ogniowej elementu	Oszacowana minimalna klasa odporności ogniowej elementu
Główna konstrukcja nośna	R 120	R 120
Konstrukcja dachu	R 30	R 30
Stropy	REI 60	REI 60
Ściany zewnętrzne	EL 60	EI 60 - REI 120
Ściany wewnętrzne	EL 30	EI 30 - REI(EI)120, EI 0 ¹
Przekrycie dachu	RE 30	RE 30

Powyzsze elementy budynku spelniaja wymagania w zakresie nierozprzestrzeniania ognia (NRO).

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

9. Warunki ewakuacji, oznakowanie na potrzeby ewakuacji dróg i pomieszczeń, oświetlenie awaryjne oraz przeszkodowe.

Budynek posiada trzy klatki schodowe:

- KLA (od strony ul. Boduena) obsługuje kondygnacje od +1 do +6, a wyjście na zewnątrz odbywa się poprzez łącznik;
- KLB (od strony ul. Moniuszki) obsługuje kondygnacje od +1 do +6, a wyjście na zewnątrz jest bezpośrednie;
- KLG (klatka główna-środkowa) obsługuje kondygnacje od +1 do +6, na pierwszym piętrze znajduje hol główny, z którego na zewnątrz prowadzą dwie klatki schodowe;
- z pomieszczeń znajdujących się na parterze wyjście prowadzi bezpośrednio na zewnątrz budynku;
- w pomieszczeniach piwnicznych zakwalifikowanych jako PM może przebywać maksymalnie 10 osób.

Salony konferencyjne przeznaczone dla powyżej 50 osób posiadają co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne z drzwiami otwieranymi na zewnątrz pomieszczenia.

Długość dojścia ewakuacyjnego w najbardziej niekorzystnym przypadku wynosi ok. 29 m i przekracza o 45% wartość dopuszczalną przepisami, wynoszącą 20 m.

Klasa odporności ogniowej przegród wewnętrznych, oddzielających pomieszczenia od dróg ewakuacyjnych, jest nie mniejsza niż EI30 za wyjątkiem fragmentów ścian stanowiących obudowę korytarza przy pomieszczeniu 136b, która jest wykonana jako ściana przesuwana oraz przy pomieszczeniu 115, które od holu głównego oddzielone jest przeszkloną witryną nie posiadającą klasy odporności ogniowej.

Klatki schodowe oraz korytarze zostały wyposażone w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w postaci opraw oświetlenia ewakuacyjnego z własnym źródłem zasilania.

Na drogach ewakuacyjnych znajdują się szafy drewniane.

Na części podłóg znajdują się wykładziny o nieokreślonym stopniu palności.

10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych.

Budynek został wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu (PWP). Tym nie mniej na terenie budynku występują urządzenia UPS nie wyłączane tym urządzeniem.

Izolacje przewodów rurowych nie zostały wykonane w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie ognia.

11. Dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie budowlanym, dostosowany do wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej i przyjętego scenariusza rozwoju zdarzeń w czasie pożaru, a w szczególności: systemu sygnalizacji pożarowej, instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, urządzeń oddymiających.

Budynek wyposażono w:

- Samoczynne urządzenie służące do usuwania dymu: KLA, KLG oraz KLB, uruchamiane samoczynnie lub za pomocą systemu wykrywania dymu oraz ręcznie z przycisków oddymiania.
- Instalację wodociągową przeciwpożarową: z hydrantami z wężami półsztywnymi o nominalnej średnicy węża 25 mm oraz z hydrantami z wężami płasko składanymi

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

o nominalnej średnicy węża 52 mm. Instalacja nie spełnia wymagań obowiązkowych przepisów gdyż nie zapewnia ona możliwości działania przez co najmniej 1 godzinę, ponadto rozmieszczenie hydrantów 52 w piwnicy nie zapewnia całej ochrony jej zasięgu.

- Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne: na korytarzach i klatkach schodowych zapewniające poziom natężenia oświetlenia 0,5 lx i czas działania nie krótszy niż 1 godz.
- Przeciwożarowy wyłącznik prądu (PWP): umieszczono w Centrum Konferencyjnym (obsługuje tylko Centrum Konferencyjne) oraz w pomieszczeniu z na parterze przy recepcji wyjścia z KLG od strony ul. Moniuszki znajdującym się na parterze (wyłącza prąd w całym budynku).
- System Sygnalizacji Pożaru: składa się m.in. z czujek pożarowych, sygnalizatorów akustycznych, ręcznych ostrzegaczy pożarowych.
W budynku znajdują się dwie centrale ppoż. Pierwsza obsługuje pomieszczenia na parterze oraz w części piwnicy wynajmowanej przez KNF (pomieszczenia od strony ul. Moniuszki). Druga centrala obsługuje pozostałą część budynku. Zasady współdziałania zostały zamieszczone w załączniku nr 4.
System posiada monitoring do Państwowej Straży Pożarnej.
- Stałe Samoczynne Urządzenia Gazowe.

12. Wyposażenie w gaśnice.

Budynek wyposażony jest w gaśnice proszkowe, których liczba i wielkość zapewnia spełnienie obowiązujących w stosunku do niego wymagań w zakresie minimalnej ilości środka gaśniczego.

13. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Do rozpatrywanego budynku zapewnione jest zaopatrzenie w wodę służącą do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości co najmniej 20dm³/s łącznie, z co najmniej dwóch hydrantów podziemnych, płytkich o średnicy 80 mm, umieszczonych na miejskiej sieci wodociągowej przeciwpożarowej. Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego przeciwpożarowego DN 80, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa, mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody powinna wynosić co najmniej 10dm³/s.

14. Elementy wyposażenia i wystroju wnętrza.

Na części dróg ewakuacyjnych oraz w pomieszczeniach występują wykładziny podłogowe o nieokreślonym stopniu palności, dlatego rozpatruje się je jako łatwo zapalne. Ponadto na drogach ewakuacyjnych występują elementy drewnianych lub drewnopodobnych okładzin ścian, których właściwości w zakresie stopnia palności są również nieokreślone. Z tych względów rozpatruje się je również jako łatwo zapalne.

Sufity podwieszane wykonano jako rozwiązanie systemowe z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących (o klasie reakcji na ogień co najmniej B z dodatkowa klasyfikacją d0) i nieodpadających pod wpływem ognia.

15. Drogi pożarowe.

Do budynku nie zapewniono dojazdu dla jednostek ochrony przeciwpożarowej w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Przebiegająca wzdłuż dłuższego boku budynku (elewacji frontowej) asfaltowa ulica miejska usytuowana jest od jego ściany zewnętrznej budynku w odległości ok. 20,3 m.

Pasa terenu o szerokości ok. 4,5 m przebiegającego wzdłuż frontowych schodów zewnętrznych nie rozpatruje się jako drogi pożarowej, gdyż wjazd na ten pas uniemożliwiają zmontowane wzdłuż skrajni ulic miejskich, metalowe słupki drogowe o wysokości ok. 0,8m. Przy tym brak jest informacji o nośności utwardzenia terenu.

Jako drogi pożarowe rozpatrywane są ulice Boduena i Moniuszki, które przebiegają wzdłuż południowej i północnej elewacji budynku w odległościach zgodnych z wymaganiami obowiązujących przepisów dotyczących dróg pożarowych.

Omawiane drogi połączone są z wejściem do budynku utwardzonymi dojazdami o długości nie większej niż 50 m i szerokości przekraczającej 1,5 m, w sposób zapewniający dotarcie bezpośrednio albo drogami ewakuacyjnymi do każdej jego części.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

IV. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO PRZYCZYNY POWSTAWANIA I ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARÓW.

Ogólnie zagrożenie pożarowe w pomieszczeniach budynku wynikać może z następujących przyczyn:

1. Porzucanie niewygaszonych niedopałków papierosów na materiały palne.
2. Niewłaściwej i nieterminowej konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych oraz piorunochronnych.
3. Niewłaściwej eksploatacji urządzeń grzewczych, elektrycznych, w szczególności pozostawienie niewyłączonych grzejników elektrycznych bez odpowiedniego zabezpieczenia w pobliżu materiałów palnych.
4. Wadliwe działanie urządzeń mechanicznych (np. wentylacyjnych) w warunkach nagromadzenia się pyłów lub gazów łatwo zapalnych.
5. Używanie płynów łatwopalnych do celów gospodarczych w warunkach niedozwolonych, a w szczególności przy używaniu otwartego ognia, iskrzących urządzeń elektrycznych i braku wentylacji.

Najczęściej występującymi przyczynami rozszerzania się pożarów są:

1. Nie stwierdzenie /nie zauważenie pożaru w początkowym stadium jego powstania przez osoby zobowiązane do zwracania szczególnej uwagi na bezpieczeństwo pożarowe (wszyscy pracownicy na swoich stanowiskach pracy, a w szczególności osoby dyżurujące).
2. Opóźnione zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej (brak środków alarmowych i odpowiedniej łączności z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi PSP).
3. Brak lub niesprawność podręcznego sprzętu gaśniczego do likwidacji pożaru w zarodku.
4. Nieznajomość zasad i sposobu likwidacji pożaru w zarodku przez pracowników.
5. Palność elementów budowlanych i wystroju wnętrz (stropy, ściany działowe, boazerie itp.) pomieszczeń, w których znajdują się duże ilości materiałów palnych.
6. Niewłaściwe składowanie materiałów technicznych, piśmiennych lub innych materiałów palnych.
7. Utrudniony dostęp do miejsca powstania pożaru.
8. Brak dojazdu dla straży pożarnej.

Zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego podczas pożaru wynika z następujących warunków:

1. Zatrucia wydzielającymi się gazami toksycznymi podczas tlenia i palenia się materiałów palnych, a szczególnie tworzyw sztucznych.
2. Oparzeń ciała przez płomienie oraz rozgrzane przedmioty.
3. Układu pomieszczeń i odległości miejsca pobytu od wyjścia ewakuacyjnego.
4. Nieprzestrzeganie obowiązujących zasad przygotowania wewnętrznych dróg ewakuacyjnych (zastawianie przedmiotami lub przekroczenie długości dojścia do wyjść ewakuacyjnych).
5. Niezachowanie warunków ewakuacji np. przebywanie nadmiernej ilości osób w pomieszczeniach itp.
6. Powstanie paniki wśród pracowników lub osób postronnych będących w danej chwili w pomieszczeniach obiektu.
7. Przechowywanie różnych płynów łatwopalnych w warunkach niedozwolonych.
8. Zaskakujący swoim działaniem szybki gwałtowny rozwój pożaru lub wybuch.

Potencjalne źródła powstania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Do potencjalnych źródeł powstania pożarów należy:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- stosowanie palnych materiałów,
- awaryjne stany pracy urządzeń i instalacji.

jak również podpalenia umyślne lub nieumyślne, spowodowane między innymi:

- używaniem otwartego ognia i paleniem tytoniu w miejscach do tego nie wyznaczonych,
- rzucanie niedopałków do koszy na odpadki,
- ustawianie materiałów palnych w bezpośrednim sąsiedztwie urządzeń grzewczych,
- pozostawianie po pracy nie wyłączonych odbiorników energii elektrycznej pod napięciem,
- używanie niesprawnych odbiorników energii elektrycznej,
- przeciążanie instalacji elektrycznych nadmierną ilością odbiorników,
- przechowywanie cieczy łatwo zapalnych w miejscach do tego nie przystosowanych.

W sposób szczególny należy przestrzegać obowiązującego na terenie obiektu zakazu:

- posługiwania się ogniem otwartym,
- palenia tytoniu (z wyłączeniem miejsca do tego celu wyznaczonego),
- prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo w sposób sprzeczny z ustaleniami niniejszej instrukcji,
- składowania materiałów w odległości mniejszej niż 0,5 m od źródeł ciepła.

Materiały należy składować z zachowaniem niezbędnych przejść i dojść do:

- dróg i wyjść ewakuacyjnych,
- podręcznego sprzętu gaśniczego,
- hydrantów,
- tablic rozdzielczych i wyłączników prądu elektrycznego.

V. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU

W pomieszczeniach zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

- używanie otwartego ognia i palenie tytoniu w miejscach do tego celu nie przeznaczonych,
- porzucanie nie wygaszonych papierosów w miejscach, gdzie znajdują się jakiegokolwiek materiały palne,
- **nieuprawnione** naprawianie uszkodzonych bezpieczników,
- jednoczesne włączanie do sieci urządzeń elektrycznych w takiej ilości, że łączny pobór energii elektrycznej mógłby wywołać przeciążenie sieci,
- przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C oraz przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
- składowanie jakichkolwiek przedmiotów i materiałów palnych na urządzeniach grzewczych,
- użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone co najmniej w odległości 0,05 m od żarówki,
- dokonywanie remontów i przeróbek urządzeń instalacji elektrycznej, budowy dodatkowych punktów odbioru energii elektrycznej przez osoby nie posiadające wymaganych kwalifikacji zawodowych,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie lub blokowanie ich w pozycji otwartej,
- pozostawienie po zakończeniu pracy nie wyłączonych maszyn i urządzeń elektrycznych oraz oświetlenia, z wyjątkiem oświetlenia nocnego,
- uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- eksploatacji obiektu bez kompletnego oznakowania dróg, wyjść i kierunków ewakuacji tablicami ewakuacyjnymi zgodnie z Polską Normą.

Ponadto w celu zwiększenia bezpieczeństwa pożarowego w budynku należy:

1. Udzielać instruktażu nowo przyjętym pracownikom o obowiązujących zakazach i przepisach pożarowych.
2. Prowadzić prace niebezpieczne pożarowo zgodnie z instrukcją ujmującą zagadnienie.
3. Organizować szkolenia przeciwpożarowe i dyscyplinować pracowników w zakresie znajomości przepisów przeciwpożarowych.
4. Przestrzegać okresowych badań instalacji przez uprawnione osoby i zachowania terminów badań:
  - badanie instalacji elektrycznej w zakresie oporności izolacji - jeden raz na 5 lat,
  - badanie instalacji elektrycznej w zakresie ochrony przeciwporażeniowej - jeden raz na 5 lat,
  - konserwacja oraz przeglądy techniczne podręcznego sprzętu gaśniczego – przeglądy okresowe co 12 miesięcy (zakres przeglądów - zgodny z ustaleniami producenta sprzętu),
  - przegląd hydrantów,
  - przegląd SUG,
  - przegląd SSP,
  - przegląd drzwi ppoż,
  - przegląd oświetlenia ewakuacyjnego,
  - przegląd systemu oddymiania klatek schodowych.

Szczegóły konserwacji urządzeń przeciwpożarowych, jakie znajdujących się w lokalu opisano w rozdziale VI.

VI. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH URZĄDZEŃ PRZECIWOPOŻAROWYCH

Urządzenia przeciwpożarowe – rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których, lub przy których są zainstalowane, a w szczególności:

- stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające,
- urządzenia inertyzujące,
- urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej,
- urządzenia wchodzące w skład systemu dźwiękowego systemu ostrzegawczego,
- instalacje oświetlenia ewakuacyjnego,
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe,
- hydranty zewnętrzne,
- pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
- przeciwpożarowe klapy odcinające,
- urządzenia oddymiające,
- drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania,
- dźwigi dla ekip ratowniczych.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Gaśnice przenośne:

Obiekty muszą być wyposażone w odpowiednie ilości gaśnic o najwyższej jakości, a pracownicy powinni posiadać umiejętności posługiwania się nimi. Ale poza tym gaśnice te muszą być sprawne i niezawodne, ciągle gotowe do działania. Aby to spełnić zapewnione musi zostać pełne zabezpieczenie serwisowe.

Zaleca się wykonywanie regularnej kontroli wzrokowej, która powinna sprawdzić czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym,
- jest nie zastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi,
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- ciśnieniomierze znajdują się w zakresie działania,
- czy gaśnica jest odpowiedniego typu i wielkości napełnienia.

W zakresie konserwacji technicznej należy między innymi wykonać i sprawdzić:

- czytelność, kompletność i prawidłowość napisów,
- stan węży i zabezpieczeń,
- terminy przypadających kontroli zbiorników ciśnieniowych,
- elementy z tworzywa sztucznego, czy nie są uszkodzone,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- ciężar lub objętość środka gaśniczego,
- sprawdzić czy środek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania,
- sprawdzić uchwyt gaśnicy - czy nie jest uszkodzony i dobrze przytwierdzony.

Usterki stwierdzone podczas konserwacji należy usunąć, a uszkodzone elementy wymienić na takie same jakie były w dokumentacji świadectwa CNBOP.

Naprawy wykonuje się wtedy, gdy zasadnicze elementy gaśnicy takie jak, prądownica, głowica, zawory uległy zniszczeniu.

Informacje dotyczące konserwacji powinny być umieszczone na etykiecie, która nie powinna zakrywać żadnych napisów producenta i powinna być rozpoznawalna. Na etykiecie powinny być podane następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przeгляд, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
- data (rok, miesiąc) konserwacji.

Niedopuszczalne są naprawy zbiorników, a także zaworów bezpieczeństwa.

Za podstawowe zadania przy remoncie gaśnic należy uznać:

- całkowite zdemontowanie gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku ,
- sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wewnątrz zbiornika - czy są ślady korozji lub inne uszkodzenia,
- poddać głowice, zawory, węże działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika.

Zbiorniki nieoznakowane nie powinny być remontowane lecz wycofane - złomowane.

Wymagania dla instalacji hydrantów wewnętrznych:

Zasady eksploatacji tego rodzaju urządzeń przeciwpożarowych reguluje PN-EN-671-3 Hydranty wewnętrzne arkusz 3 – konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzłem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z węzłem płaskoskładanym.

Coroczne przeglądy i konserwacje - przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzone przez osobę kompetentną.

Osoba kompetentna – to osoba z niezbędnym przeszkoleniem i doświadczeniem oraz dostępem do wymaganych narzędzi, wyposażenia i informacji, instrukcji i wiedzy o specjalnych procedurach zalecanych przez producentów, zdolna do wykonywania konserwacji i napraw zgodnie z normą.

Sprawdzenie należy rozpocząć od węza. Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty (nie powinien wykazać oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć) i poddany próbie ciśnieniowej. Jeżeli stwierdzimy, że wąż posiada uszkodzenia, powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.

Następnie należy sprawdzić czy:

- urządzenie nie jest zastawione, uszkodzone (skorodowane lub przeciekające),
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane,
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika przepływu oraz miernika ciśnienia),
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym,
- zwijadło węzowe obraca się lekko w obu kierunkach,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- dla ręcznych zwijadeł, zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo,
- dla zwijadeł automatycznych, praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa,
- stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia,
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane.

W przypadku występowania uszkodzenia, którego nie można od razu usunąć i konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY” i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym Właściciela.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży - co 5 lat węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i/lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji - po **przeanalizowaniu i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów (wykonywanych przez kompetentne osoby)** hydranty powinny zostać oznakowane napisem „SPRAWDZONE”. Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwale zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis taki powinien zawierać:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów,
- wyniki testów,
- wykaz i datę zainstalowania części zamiennych,
- dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane,
- datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów,
- wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych z węzłem półsztywnym i/lub z węzłem płaskoskładanym.

VII. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. W przypadku zamiaru prowadzenia w pomieszczeniach prac pożarowo lub wybuchowo niebezpiecznych, w szczególności takich jak:
  - prace remontowo budowlane związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz pomieszczeń, na przyległym do nich terenie i placach składowych, na których występują materiały palne, lub które posiadają konstrukcję palną,
  - prace związane ze stosowaniem aparatów i urządzeń do cięcia i spawania metali,
  - prace malarsko-lakiernicze i impregnacyjne wykonywane przy użyciu wyrobów łatwo zapalnych,
  - prace wymagające użycia klejów o właściwościach pożarowych (wybuchowych).

wykonawca przed rozpoczęciem tych prac jest zobowiązany:

- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
  - ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
  - wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
  - sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac według załącznika znajdującego się w niniejszej instrukcji.
2. Rozpoczęcie prac pożarowo niebezpiecznych może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie.
Wzór zezwolenia określa załącznik umieszczony w niniejszej instrukcji.
  3. Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy powierzchni, gdzie prace są prowadzone.
  4. Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace pożarowo-niebezpieczne na terenie obiektu.
  5. Obowiązek zapoznania pracowników oraz firm, o których mowa w pkt 3 i 4 z treścią instrukcji należy do pracodawcy zatrudniającego tych pracowników i zawierającego umowy dotyczące wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych. Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów dotyczących realizacji w/w prac.
  6. Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

WYTYCZNE DO ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO – NIEBEZPIECZNYCH

1. Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
  - usunięciu z pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace wszelkich materiałów palnych,
  - odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
  - zabezpieczenie np. przed działaniem odprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- sprawdzeniu czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa ciepłego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
  - uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp., znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
  - zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z pełną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi,
  - sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
  - przygotowaniu w miejscu dokonywania prac pożarowo-niebezpiecznych m.in.: napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp., materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
  - zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych.
2. Przy wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany,
  - zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych lub innych dopuszczonych, szczelnych opakowaniach,
  - pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
  - po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
  - ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
  - prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
3. Miejsce wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
4. Po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych w budynku, pomieszczeniach oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt np. spawalniczy, został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.
5. Prace pożarowo-niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające wymagane kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

6. Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.
7. W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości, butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

OBOWIĄZKI OSÓB ZWIĄZANYCH Z PRACAMI NIEBEZPIECZNYMI POD WZGŁEDEM POŻAROWYM

Kierownik Robót, Zarządca lub osoba przez niego upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac pożarowo-niebezpiecznych, powinien w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo-niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia pomieszczeń, lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac pożarowo- niebezpiecznych oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych,

Do obowiązków wykonawcy prac pożarowo-niebezpiecznych należy w szczególności:

- sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzenienia pożaru,
- ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac pożarowo-niebezpiecznych,
- ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozpoczynanie prac pożarowo-niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac pożarowo- niebezpiecznych,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośrednio przełożonemu o zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania czynności,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych nie zainicjowano pożaru,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

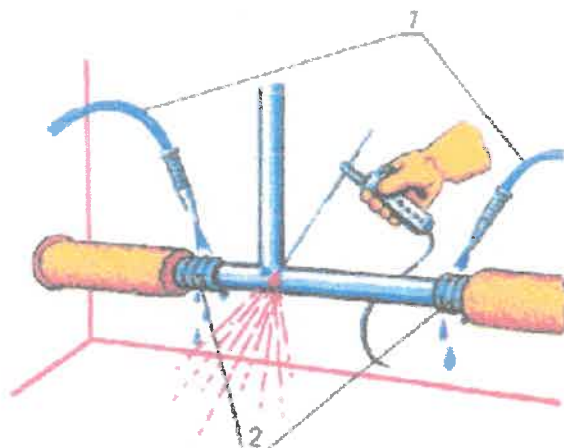

- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo-niebezpiecznych.

PRZYKŁADOWE ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

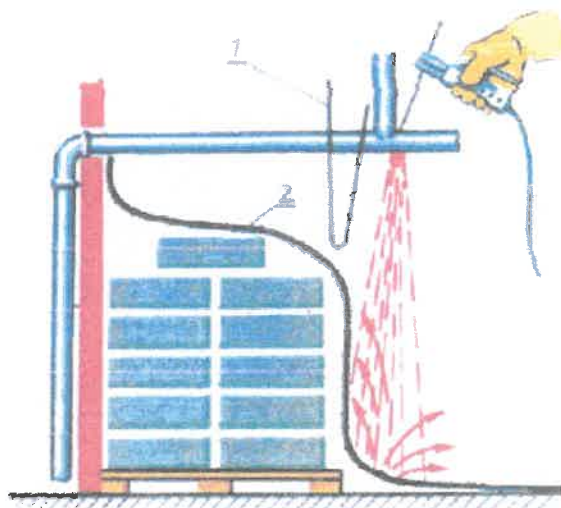
Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby izolację łatwo palną chłodzić skutecznie np. wodą:

- 1- przewody prowadzące wodę,
- 2- zwoje

Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo:

- 1 – ekran
- 2 – blacha
- 3 – koc gaśniczy

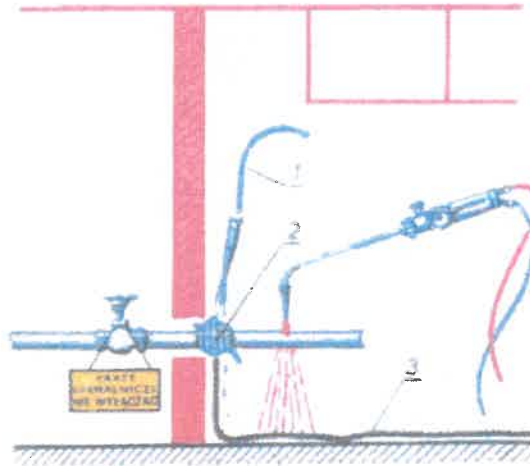

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

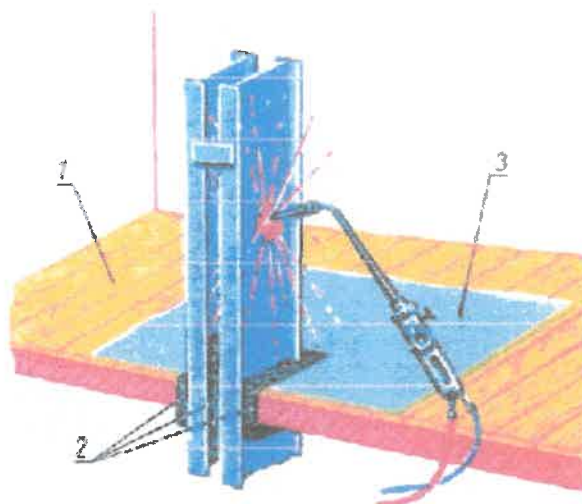
Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń, pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału:

- 1 – przewody doprowadzające wodę
- 2 – zwoje sznura azbestowego
- 3 – koc azbestowy

Sposób prawidłowego zabezpieczenia metalowego elementu konstrukcji, przechodzącego przez drewniany strop:

- 1 – drewniany strop
- 2 – szczeliwo azbestowe
- 3 – koc azbestowy

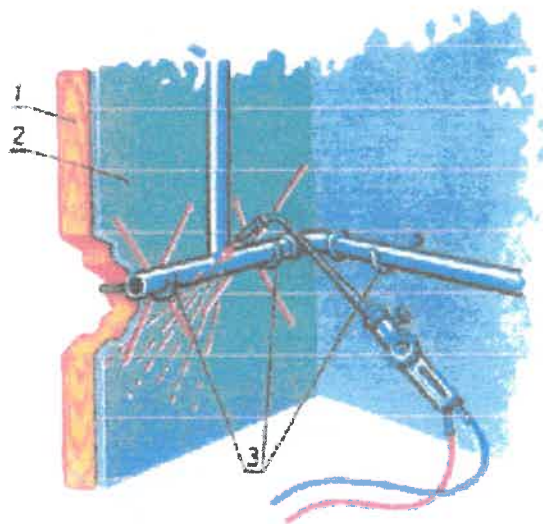

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić:

- 1 - palna ściana
- 2 - niepalna wykładzina
- 3 - haki podtrzymujące instalacje

VIII. WYPOSAŻENIE W GAŚNICE

Proces spalania

Do skutecznego zapobiegania pożarom i właściwego ich zwalczania, niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronną ocenę elementów, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru.

Spalanie się czegokolwiek jest procesem chemicznym, w czasie którego występuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem, najczęściej z tlenem, podczas którego wydziela się światło, ciepło i inne produkty spalania.

Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania, konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia (bodźca energetycznego). Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu, tj.:

- usunięcie materiału palnego lub uczynienie go (w różny sposób) niepalnym w lokalnie występujących warunkach,
- eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania np. chłodzenie układu palnego,
- odcięcie dostępu utleniacza do miejsca pożaru.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożaru w zarodku, tj. w pierwszej fazie jego rozwoju.

Funkcja podręcznego sprzętu gaśniczego polega na:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- wprowadzeniu do strefy spalania środka oddziałującego antykatalitycznie na reakcję spalania,
- usunięciu lub odizolowaniu materiału palnego,
- wyeliminowaniu bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania np. chłodzenie układu palnego,
- odcięciu dostępu utleniacza do miejsca pożaru.

Mechanizm działania nowoczesnych środków gaśniczych, stosowanych w sprzęcie gaśniczym, łączy ze sobą co najmniej kilka z ww. cech.

Zgodnie z PN-75/M-51000 „Sprzęt pożarniczy. Podział i nazwy”, podręczny sprzęt gaśniczy to przenośny sprzęt uruchamiany ręcznie, służący do gaszenia pożarów w zarodku. Przy doborze i rozmieszczeniu gaśnic w budynku należy uwzględnić przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.Nr 109, poz. 719).

W szczególności należy uwzględnić następującą zasadę:

- co najmniej jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na:
  - każde 100 m² powierzchni zaliczonej do kategorii ZL III zagrożenia ludzi,
  - każde 300 m² powierzchni zaliczonej do PM.

Rodzaje i zastosowanie gaśnic

Przy doborze rodzaju i rozmieszczeniu gaśnic należy przestrzegać następujących zasad:

1. Gaśnice powinny być umieszczone w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach do budynku i na klatkach schodowych, przy przejściach, na korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń.
2. W obiektach wielokondygnacyjnych gaśnice należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli warunki techniczne na to pozwalają.
3. Oznakowanie miejsc usytuowania gaśnic powinno być zgodne z Polskimi Normami.
4. Odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m oraz powinien być zapewniony dostęp do gaśnicy co najmniej o szer. 1 m.
5. Gaśnice należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, miejsca silnie nasłonecznione).

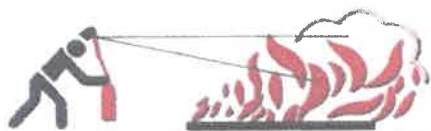
Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Źle

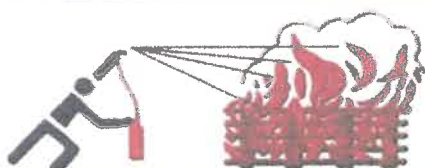

Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.

Dobrze

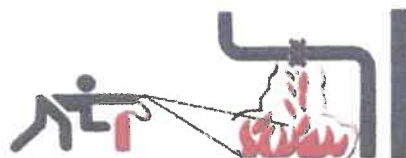
Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.

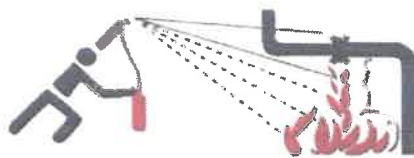
Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.

Gaśnicami wodnymi nie gasić urządzeń będącymi pod napięciem !
Używać gaśnic do tego przeznaczonych.

Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.

Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.

Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)

Po użyciu gaśnicy nie zawieszать, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.

IX. PRZECIWOŻAROWE ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA I EWAKUACYJNE

Požarnicze i ewakuacyjne znaki bezpieczeństwa

Zapewnienie możliwości ewakuacji oznacza nie tylko istnienie w każdym obiekcie dróg ewakuacyjnych o parametrach pozwalających na bezpieczne opuszczenie przez ludzi strefy objętej lub zagrożonej pożarem, lecz również takie oznakowanie tych dróg, które umożliwi ich bezbłędną identyfikację w czasie ewakuacji. Dochodzi do tego konieczność odpowiedniego wskazania drogi prowadzącej na drogę ewakuacyjną w tych pomieszczeniach, w których wymagane są co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne.

Wymagania te określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowych budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719).

Przy doborze i rozmieszczeniu pożarniczych i ewakuacyjnych znaków bezpieczeństwa w budynku należy uwzględnić ww. przepisy oraz ustalenia normy ISO 7010.

W szczególności należy uwzględnić następujące zasady:

- w każdym miejscu na drodze ewakuacyjnej, w której może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny,
- znaki ewakuacyjne i inne oznakowania systemu fotoluminescencyjnego powinny być tak usytuowane w stosunku do źródeł światła, by zapewniało ono ich dostateczną luminację, należy dążyć do umieszczania znaków możliwie blisko źródeł światła,
- podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji oraz oświetlenie przeszkodowe, służące uwidocznieniu przeszkód wynikających z układu budynku albo drogi komunikacyjnej lub też sposobu użytkowania budynku, należy stosować w pomieszczeniach użytkowanych przy zgaszonym oświetleniu podstawowym,
- pożarnicze znaki bezpieczeństwa oraz informacyjne należy stosować w sposób umożliwiający ich natychmiastowe dostrzeżenie - zaleca się ich stosowanie prostopadle do kierunku ruchu człowieka.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

PRZECIWPÓŻAROWE ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA

Hydrant wewnętrzny

Gaśnica

Sprzęt pożarniczy

Ręczny ostrzegacz
pożaru /ROP/

Kierunek do miejsca
rozmieszczenia sprzętu pożarniczego
lub urządzenia ostrzegającego

Kierunek do miejsca
rozmieszczenia sprzętu pożarniczego
lub urządzenia ostrzegającego

Przeciwpozarowy
wyłącznik prądu

Koc gaśniczy

Uruchamianie kłap
dymowych

GRAFIKA ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH

Znak - wyjście ewakuacyjne.

Za pomocą tego znaku oznakowuje się wyjścia używane w sytuacjach zagrożenia.

Znaki - kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej.

Znaki wskazujące kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia, w lewo lub w prawo.

Znaki - kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół.

Znaki stosuje się w celu wskazania drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub na prawo.

Znaki - kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę.

Znaki wskazujące kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.

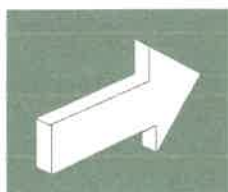

Znak - pchnąć, aby otworzyć.

Znak powinien być umieszczony na drzwiach w celu wskazania kierunku otwierania.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Znak - ciągnąć, aby otworzyć.

Umieszczenie znaku na drzwiach w celu wskazanie kierunku otwierania.

X. WYTYCZNE PRZEPROWADZENIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA

Reakcje ludzi na bezpośrednie zagrożenie spowodowane pożarem stanowią jeden z podstawowych problemów rzutujących na sprawność akcji ewakuacyjnej, stąd znajomość tych reakcji jest niezbędna dla osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludzi ewakuowanych. Sytuacja decyduje o stosunku ludzi do ognia. Na co dzień przepisy pożarowe są często bagatelizowane, co może być przyczyną groźnego w skutkach pożaru. Z chwilą jednak powstania pożaru dają znać o sobie poczucie strachu i potrzeba zwalczania jego źródła. W przypadku szybkiego rozprzestrzeniania się pożaru ludzie, którzy będą znajdować się w strefie zagrożonej mogą łatwo wpaść w panikę, która jest dość typowym zjawiskiem stwarzających jedno z największych niebezpieczeństw dla człowieka.

Najczęstszymi warunkami sprzyjającymi powstaniu paniki są:

- duże zbiorowisko ludzi,
- realne lub wyobrażalne zagrożenie,

Człowiek w dużym zbiorowisku jest bardziej podatny na przyjmowanie stanów emocjonalnych innych ludzi, więc strach rozszerza się wtedy z dużą szybkością, a ludzie nie są skłonni kontrolować źródła strachu ani wielkości zagrożenia. Człowiek posiada z reguły aktywne nastawienie do otaczającego go świata zjawisk i rzeczy, więc jeżeli nie może usunąć źródła niebezpieczeństwa wówczas jego aktywność przejawia się w ucieczce. Podstawowe stany emocjonalne w takich sytuacjach to obawa i lęk, czasami przerażenie.

Każda z osób, która znajdzie się w strefie zagrożenia, może indywidualnie podjąć decyzję nagłego opuszczenia obiektu, a przeciwdziałanie takiemu zachowaniu jest trudne, bądź niemożliwe.

ORGANIZACJA EWAKUACJI

Organizacja ewakuacji, jak każde inne działanie zorganizowane, powinna się składać z następujących po sobie etapów uporządkowanych według zależności następnego od poprzedzającego.

Alarm o niebezpieczeństwie (zagrożeniu pożarowym) powinien być ogłoszony wszelkimi możliwymi środkami. Alarmowanie, osób pozostających w pomieszczeniach budynku powinno być przeprowadzane w taki sposób, aby nie powodować paniki. Kierujący akcją ewakuacyjną

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

powinien pamiętać, aby podejmować decyzję w sposób zdecydowany i realizować ją konsekwentnie. Kierować strumienie ewakuowanych ludzi w kierunku najbliższego wyjścia ewakuacyjnego z obiektu.

Pracownicy muszą znać dokładnie topografię budynku oraz ilość osób aktualnie w nim przebywających. Po ewakuacji należy dokonać sprawdzenia stanu osobowego czy jest on zgodny z ilością osób przed ewakuacją.

Osobom, którym w czasie pożaru lub działań ewakuacyjnych przytrafiły się oparzenia lub innego rodzaju rany należy pomóc w opuszczeniu budynku.

Z chwilą przybycia jednostek ratowniczo - gaśniczych kierowanie akcją ewakuacyjną obejmuje pierwszy dowódca przybyły do pożaru.

PODSTAWY PROWADZENIA PRAWIDŁOWEJ EWAKUACJI

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji, decyzję o jej podjęciu wydaje Dyrektor Generalny lub osoba zastępująca go w pełnieniu obowiązków bądź przez niego upoważniona. Decyzja ta musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania pomieszczeń, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla osób ewakuowanych.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

Niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w pomieszczeniach budynku o konieczności przeprowadzenia ewakuacji.

Należy pamiętać o tym, że informacja o alarmie i konieczności ewakuacji w pierwszej kolejności powinna dotrzeć do pracowników obiektu wykonujących swoje czynności służbowe.

Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych osób lub grup.

Ponadto kierujący akcją ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji.

W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Pojedyncze osoby lub strumień ludzi należy kierować najkrótszą drogą do wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z ewakuacyjnymi znakami bezpieczeństwa.

Dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować na zewnątrz przy pomocy jednostek straży pożarnej.

Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać tkaniną zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.

Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby nadające się do pomocy w ewakuacji oraz sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili pomieszczenia. Przy niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w budynku, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponownie sprawdzenie pomieszczeń. W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem, zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej z zewnątrz.

Obowiązkiem osób przebywających w budynku w momencie ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego jest:

- przerwać natychmiast wykonywane zajęcia,
- rozpocząć ewakuację z miejsca, w którym się znajdujemy- nie wolno wracać do pokoju po swoje rzeczy,
- opuścić pomieszczenia, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację lub zgodnie z kierunkiem oznaczonym tablicami informacyjnymi,
- w czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój, nie ulegać panice,
- nie wolno zatrzymywać się ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
- po opuszczeniu budynku udać się w wyznaczone miejsce do ewakuacji znajdujące się pod budynkiem Narodowego Banku Polskiego.
- ułatwiać przechodzenie działającym strażakom.

Organizacja ewakuacji

1. Każdy użytkownik zobowiązany jest wyznaczyć minimum dwie osoby na każde skrzydło budynku (w przypadku nieobecności istnieje możliwość zastępstwa) odpowiedzialne za nadzorowanie przebiegu ewakuacji ludzi z pomieszczeń danego użytkownika na każdej kondygnacji. Wyznaczone (do prowadzenia ewakuacji) przez pracodawcę osoby powinny, w przypadku braku bezpośredniego zagrożenia w obszarze wyznaczonym do ich działania, opuścić pomieszczenia jako ostatnie, w celu dokładnego ich sprawdzenia oraz zobowiązane są (w miarę możliwości) do złożenia KOORDYNATOROWI na miejscu zbiórki pod NBP stosownego meldunku, który powinien zawierać informacje dotyczące:
  - ilości osób, które pozostały na piętrach,
  - określenia, w których pomieszczeniach pozostały osoby,
  - osób poszkodowanych, którym należy udzielić pomocy,
  - innych istotnych informacji z punktu widzenia prowadzonej ewakuacji ludzi z budynku.
2. Osoby wyznaczone, odpowiedzialne za nadzorowanie przebiegu ewakuacji powinny być zgłoszone do pracownika służby BHP na piśmie z podaniem imienia, nazwiska, stanowiska i nr telefonu.
3. KOORDYNATOR przekazuje informację dowódcy jednostki PSP obecnemu na miejscu zdarzenia.
4. Szczegółowy sposób postępowania w sytuacji ewakuacji udostępniony jest w intranecie Urzędu w zakładce BHP/ppoż/ewakuacja

XI. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POŻARU

OGÓLNA INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU.

ALARMOWANIE

1. Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze, zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
  - Państwową Straż Pożarną tel. **998** lub **112**
  - osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki,
2. Alarmowanie straży pożarnej odbywa się w budynku UOKiK automatycznie po włączeniu sygnału dźwiękowego alarmu, niemniej jednak, jeśli jest na to czas, należy zawiadomić telefonicznie jednostkę straży pożarnej o zdarzeniu.
3. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:
  - gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,
  - co się pali,
  - czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,
  - numer telefonu, z którego się dzwoni, swoje imię i nazwisko.

UWAGA: Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez osobę dyżurującą, należy odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
POGOTOWIE WODNO.-KANALIZ.	994
POGOTOWIE GAZOWE	992
OGÓLNY NUMER ALARMOWY	112

AKCJA RATOWNICZO - GAŚNICZA

1. Równoległe z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo - gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia jednostek straży pożarnej, kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia lub osoba zastępująca go.
3. Każda osoba biorąca udział w akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
  - w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
  - **nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem.**

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne urządzenia i maszyny oraz ważne dokumenty i nośniki informacji,
- pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenia objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich.

ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA

Właściciel budynku jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelskiego w celu zapobieżenia powstaniu pożaru wtórnego,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzelska po zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzenienia się pożaru.

UWAGA

W celu zapoznania pracowników, pracujących oraz innych osób, przebywających na terenie obiektu z zasadami zachowania się w przypadku pożaru - należy sporządzić wyciąg z Instrukcji Alarmowej nazwany "Instrukcją postępowania na wypadek pożaru". Instrukcja ta powinna być umieszczona na terenie obiektu w sposób ogólnodostępny i widoczny.

XII. ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ UŻYTKOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 961) ochrona przeciwpożarowa obiektu polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Zgodnie z wyżej cytowaną ustawą, użytkownik obiektu jest zobowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagania przeciwpożarowe. Aby warunek ten był realizowany, niezbędnym jest określenie, zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego obiektu dla wszystkich osób.

Należy zaznaczyć, że zakres obowiązków służbowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru świadczonej pracy, powinien zawierać również obowiązek dbałości o bezpieczeństwo, w tym również przeciwpożarowe, na zajmowanych stanowiskach pracy. Zatem zakres odpowiedzialności za sprawy ochrony przeciwpożarowej należy traktować jako zakres ramowy, służący generalnie do celów bezpieczeństwa pożarowego.

Właściciel i inni użytkownicy obiektu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową zobowiązani są w szczególności do:

1. przestrzegania p.poż. wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
2. wyposażenia obiektu w sprzęt pożarniczy oraz oznakowanie go pożarniczymi tablicami informacyjnymi i znakami bezpieczeństwa;
3. zapewnienia osobom przebywającym w obiekcie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
4. przygotowania obiektu do prowadzenia akcji ratowniczej, ustalenia sposobów postępowania na wypadek pożaru.

Obowiązki wszystkich pracowników bez względu na zajmowane stanowisko:

1. znajomość zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożarów;
2. znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru;
3. orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

4. umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego;
5. znajomość warunków przeprowadzenia sprawnej ewakuacji osób i mienia;
6. udział w akcji ratowniczo-gaśniczej poprzez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją;
7. udziału w szkoleniach przeciwpożarowych;
8. niezwłoczne zgłaszanie usterek, mogących spowodować pożar;
9. przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Obowiązki Właściciela

Szczególną odpowiedzialność za stan ochrony przeciwpożarowej ponosi Właściciel obiektu, który zgodnie z przepisami: ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających.

W związku z powyższym Właściciel odpowiada za:

1. znajomość obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w zakresie nadzorowanych stanowisk pracy;
2. nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego przez podległych najemców, pracowników oraz firmy;
3. zapewnienie właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego wynajmowanych pomieszczeń;
4. organizowanie bezpiecznej ewakuacji osób i mienia (dot. to również ćwiczeń);
5. organizację szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
6. usuwanie spostrzeżonych albo wskazanych usterek mogących spowodować rozprzestrzenienie się ognia;
7. przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych oraz zapobieganie wszelkim zagrożeniom w tym zakresie;
8. utrzymywanie w należytym stanie technicznym pomieszczeń oraz instalacji i urządzeń (zapewnienie ich pełnej sprawności technicznej) m.in.:
  - instalacji elektrycznych,
  - instalacji wentylacyjnych,
  - instalacji i urządzeń przeciwpożarowych
  - prowadzenie dokumentacji dot. przeglądów, konserwacji, remontów oraz urządzeń i instalacji technicznych,
  - znajomość charakterystyki pożarowej materiałów i wyrobów pożarowo niebezpiecznych, znajdujących się na terenie poprzez egzekwowanie przez dostawców charakterystyk pożarowych tych materiałów i wyrobów,
  - organizowanie prac zgodnie z zasadami zachowania bezpieczeństwa pożarowego,
  - wyposażenie pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy, pożarnicze tablice informacyjne,
  - organizację remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji w pomieszczeniach obiektu z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
  - kontrolę terminowej realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez wewnętrzne lub zewnętrzne organy ochrony przeciwpożarowej,
  - przestrzeganie zasad przygotowywania i prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

Obowiązki Służb Technicznych

Służby Techniczne z uwagi na szczególnie związek działalności służbowej z bezpieczeństwem pożarowym na terenie obiektu ponoszą odpowiedzialność za:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

---

1. Przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technicznych oraz zapobieganie wszelkim zagrożeniom w tym zakresie.
2. Utrzymywanie w należyтым stanie technicznym budynku oraz instalacji i urządzeń znajdujących się na terenie budynku m.in.
  - instalacji elektrycznych,
  - instalacji wentylacyjnych,
  - oświetlenia ewakuacyjnego,
  - hydrantów wewnętrznych.
3. Prowadzenie dokumentacji dot. przeglądów, konserwacji, remontów budynku oraz urządzeń i instalacji technicznych obiektu.
4. Wyposażania budynku w podręczny sprzęt gaśniczy, urządzenia przeciwpożarowe, pożarnicze tablice informacyjne.
5. Wnioskowanie w zakresie konieczności dokonywania zmian lub modernizacji nadzorowanych instalacji i urządzeń.
6. Nadzór nad przestrzeganiem przez podległych pracowników przepisów przeciwpożarowych i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

XIII. SZKOLENIE PRZECIWPÓŻAROWE PRACOWNIKÓW

Cel i zakres szkoleń

Celem szkoleń jest zapoznanie pracowników z:

- zagrożeniem pożarowym występującym w pomieszczeniach obiektu,
- przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu.

Do udziału w szkoleniu przeciwpożarowym zobowiązani są wszyscy pracownicy.

Szkolenie obejmuje zapoznanie pracowników z “Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” a w szczególności:

- zagrożeniem pożarowym występującym na stanowisku pracy,
- zasadami i warunkami bezpiecznej ewakuacji osób i mienia z obiektu,
- zasadami przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym,
- zasadami użycia urządzeń gaśniczych i przeciwpożarowych, znajdujących się w rejonie stanowiska pracy.

Natomiast w przypadku:

- wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpożarowym zabezpieczeniu,
  - wprowadzeniem na teren nowych urządzeń stwarzających zagrożenie pożarowe,
  - zmianami przeznaczenia pomieszczeń i powierzchni, pociągającymi za sobą wzrost zagrożenia pożarowego,
  - zaleceniem kontrolnych organów ochrony przeciwpożarowej
- przeprowadza się szkolenie informacyjne. Szkolenie to należy prowadzić w miarę potrzeb.

Szkolenie specjalistyczne organizowane przed przeprowadzeniem ćwiczeń ewakuacyjnych z obiektu, mające na celu:

- przedstawienie zagadnień związanych z planowaną ewakuacją ludzi i mienia z obiektu,
- zapoznanie pracowników z zasadami bezpiecznej ewakuacji z obiektu,
- sposoby i możliwości praktycznego sprawdzenia ewakuacji ludzi i mienia z obiektu,
- zapoznanie pracowników z planem ewakuacji,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- omówienie praktycznych wiadomości dot. zasad ewakuacji, w tym m.in. panika, psychologia tłumu, zachowanie się w sytuacjach ekstremalnych,
- zapoznanie pracowników z zagrożeniem pożarowym w obiekcie.

Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń.

- szkolenie przeciwpożarowe organizuje i odpowiada merytorycznie za jego treść komórka ds. BHP i ppoż;
- szkoleniu wstępnemu podlegają pracownicy przyjmowani do pracy,
- szkolenie informacyjne i specjalistyczne organizuje się, angażując w charakterze wykładowców osoby posiadające wymagane kwalifikacje – zgodnie z Art. 4 ust.2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 961);

Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, tzn. według §3 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8.12.1998r. w sprawie wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz dotyczących warunków fizycznych i psychicznych osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, a także w zakresie kwalifikacji zawodowych innych osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 159 z 1998r. poz. 1050) osoby takie powinny posiadać kwalifikacje zawodowe obejmujące:

- wyszkolenie pożarnicze oficerskie lub,
- posiada tytuł Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej

Dokumentacja szkoleń

Dokumentację szkolenia przeciwpożarowego stanowi oświadczenie pracownika. Druk oświadczenia wydaje osoba prowadząca szkolenie, a następnie włącza się oświadczenie do akt osobowych pracownika.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

XIV. WYKAZ PRZEPISÓW PRZECIWOPOŻAROWYCH

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 961)
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1123)
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. Z 2019 r. poz. 1065).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.07.2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. Nr. 124, poz.1030).
6. PN-E-08350-14: „Systemy Sygnalizacji Pożarowej. Projektowanie, zakładanie, odbiór, eksploatacja i konserwacja instalacji”.
7. PN-92/N-01256/01 i 02 oraz 04 "Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa. Ewakuacja, Techniczne środki zabezpieczeń "
8. PN EN -1838:2005 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
9. PN EN – 50172:2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego
10. PN-IEC 61024-1-1 „Ochrona odgromowa obiektów budowlanych”
11. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 - Prawo Budowlane (Dz. U. z 2003 r., Nr 207 poz. 2016 z późn. zm.).
12. PN-EN 671-2:1999 Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne z węzłem płasko składanym.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

XV. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Warszawa, dnia .....

.....
imię i nazwisko

.....
data i miejsce urodzenia

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem/am/ zapoznany/a/ z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie UOKiK, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

1. zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowisku pracy,
2. postępowania na wypadek powstania pożaru,
3. użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych na stanowisku pracy.

Ustalenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Załącznik nr 2

Warszawa, dnia .....r

PROTOKÓŁ nr.....
zabezpieczenia przeciwpożarowego
prac niebezpiecznych pożarowo

1. Nazwa i określenie pomieszczenia-stanowiska, w którym przewiduje się wykonywanie prac
.....
.....
2. Charakterystyka - technologia przewidzianych do realizacji prac:
.....
.....
3. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, zagrożenie wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac:
.....
.....
4. Rodzaj elementów budowlanych /zapalność/ występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac:
.....
.....
5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia stanowiska, urządzenia na okres wykonywania prac:
.....
.....
6. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac:
.....
.....
7. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru:
.....
.....
8. Osoba/y odpowiedzialna/e za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac:
.....
.....
9. Osoba/y odpowiedzialna/e za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:
.....
.....
10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu /określenie ilości i częstotliwości kontroli/:
.....
.....

Podpisy członków komisji
(imię, nazwisko i rodzaj zajmowanego stanowiska)

.....
.....

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Załącznik nr 3

Warszawa, dnia .....r.

ZEZWOLENIE nr..... NA PRZEPROWADZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Miejsce pracy .....
/ pomieszczenie, stanowisko, instalacja/
2. Rodzaj pracy .....
3. Czas pracy: dnia ..... od godziny ..... do godziny .....
4. Zagrożenie pożarowe/wybuchowe w miejscu pracy:
.....
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru/wybuchu
.....
6. Środki zabezpieczenia:
  - a) przeciwpożarowe .....
  - b) BHP .....
  - c) inne .....
7. Sposób wykonania pracy .....
8. Odpowiedzialni za:
  - a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo:
Nazwisko..... Wykonano.....
Podpis .....
  - b) wyłączenie spod napięcia
Nazwisko ..... Wykonano .....
Podpis .....
  - c) dokonanie analizy stężenia par ciecży, gazów, pyłów
Nazwisko ..... Wykonano .....
W miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia.
Podpis .....
  - d) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż
Nazwisko ..... Przyjąłem do wykonania.
Podpis .....
9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:
/zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8/
.....
..... podpis wnioskującego ..... podpis Przewodniczącego Komisji
10. Prace zakończono dnia ..... godz. ....
Wykonał .....
11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

Skontrolował

.....
podpis

.....
podpis

Uwaga: odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Załącznik nr 4

Instrukcja współdziałania pracowników ochrony UKNF oraz UOKiK w przypadku alarmu pożarowego na parterze lub piwnicy w obiekcie przy ul. Plac Powstańców Warszawy 1 w Warszawie

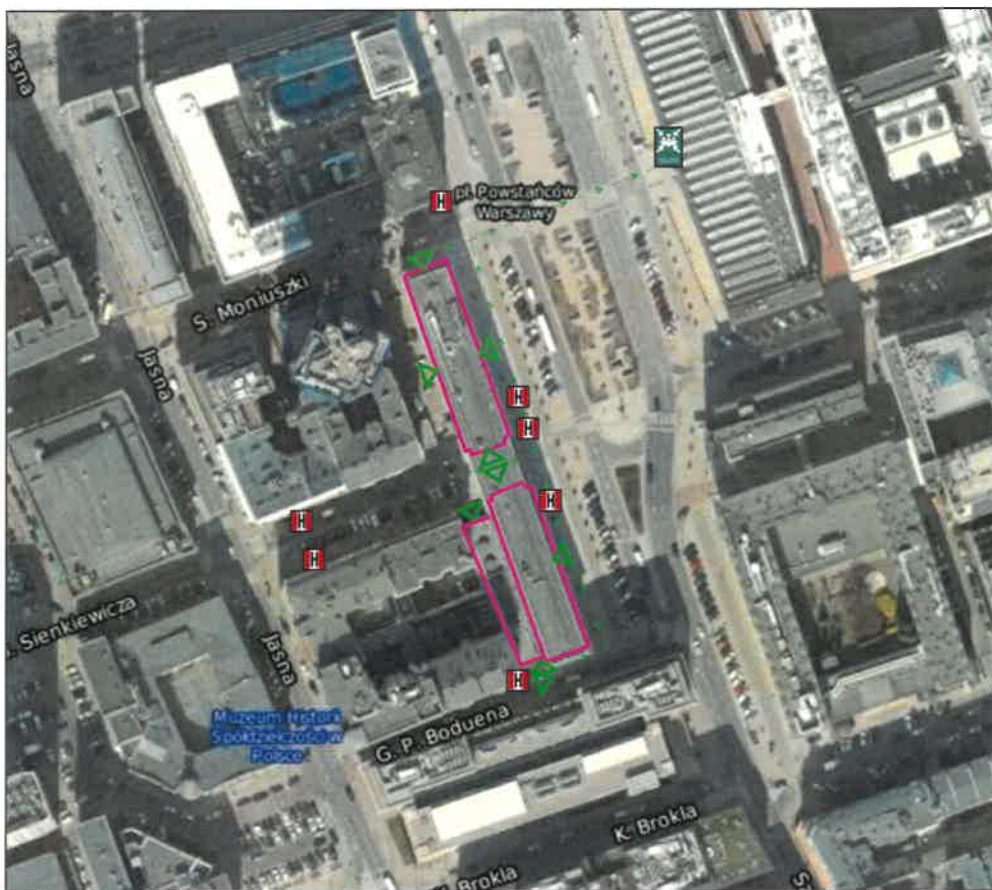
Rodzaj alarmu	Zadania dla pracowników ochrony:
Alarm I stopnia w części użytkowanej przez UOKiK (Parter)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Potwierdzenie alarmu na Centrali Sygnalizacji Pożaru (CSP) przez pracownika ochrony UKNF. <i>(wcisnąć przycisk ROZPOZNANIE w czasie do 30 sekund)</i> 2) Powiadomienie pracowników ochrony UOKiK przez pracownika ochrony UKNF o alarmie i konieczności sprawdzenia wskazanego pomieszczenia w części UOKiK. <i>(przekazać dokładnie pomieszczenie w którym wykryto alarm)</i> 3) Sprawdzenie wskazanego pomieszczenia przez pracownika ochrony UOKiK. <i>(maksymalny czas na sprawdzenie pomieszczenia to 4 minuty)</i> 4) W przypadku nie wykrycia pożaru (alarm fałszywy) powiadomienie ochrony UKNF o tym fakcie. <i>(Ochrona UKNF kasuje alarm na Centrali Sygnalizacji Pożaru przyciskiem KASOWANIE)</i> 1) W przypadku wykrycia pożaru, wciśnięcie przez ochronę UOKiK najbliższego przycisku ROP, co uruchomi alarm II stopnia i powiadomienie ochrony UKNF o tym fakcie. 5) Wykonanie telefonu do Państwowej Straży Pożarnej (PSP) przez pracownika ochrony UOKiK i przekazanie szczegółów pożaru <i>(m.in. co i gdzie się pali, dokładna lokalizacja pożaru i dogodny dojazd dla PSP)</i> 6) Podjęcie działań gaśniczych i/lub przeprowadzenie ewakuacji obiektu.
Alarm I stopnia w części użytkowanej przez UKNF (Piwnica)	<ol style="list-style-type: none"> 2) Potwierdzenie alarmu na Centrali Sygnalizacji Pożaru (CSP) przez pracownika ochrony UKNF. <i>(wcisnąć przycisk ROZPOZNANIE w czasie do 30 sekund)</i> 3) Sprawdzenie wskazanego pomieszczenia przez pracownika ochrony UKNF. <i>(maksymalny czas na sprawdzenie pomieszczenia to 4 minuty)</i> 4) W przypadku nie wykrycia pożaru (alarm fałszywy) skasowanie alarmu na Centrali sygnalizacji Pożaru przyciskiem KASOWANIE 5) W przypadku wykrycia pożaru, wciśnięcie przez ochronę UKNF najbliższego przycisku ROP, co uruchomi alarm II stopnia i powiadomienie ochrony UOKiK o tym fakcie. 6) Wykonanie telefonu do Państwowej Straży Pożarnej (PSP) przez pracownika ochrony UKNF i przekazanie szczegółów pożaru <i>(m.in. co i gdzie się pali, dokładna lokalizacja pożaru i dogodny dojazd dla PSP)</i> 7) Podjęcie działań gaśniczych i/lub przeprowadzenie ewakuacji obiektu.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Alarm II stopnia w części użytkowanej przez UOKiK (Parter)	1) Powiadomienie pracowników ochrony UOKiK przez pracownika ochrony UKNF o wykryciu alarmu (<i>przekazać dokładnie pomieszczenie, gdzie wykryto alarm</i>) 2) Sprawdzenie wskazanego pomieszczenia przez pracownika ochrony UOKiK. 3) Wykonanie telefonu do PSP przez pracownika ochrony UOKiK i przekazanie szczegółów alarmu (<i>m.in. co i gdzie się pali, dokładna lokalizacja pożaru i dogodny dojazd dla PSP</i>) 4) Podjęcie działań gaśniczych i/lub przeprowadzenie ewakuacji obiektu.
Alarm II stopnia w części użytkowanej przez UKNF (Piwnica)	1) Powiadomienie pracowników ochrony UOKiK przez pracownika ochrony UKNF o wykryciu alarmu (<i>przekazać dokładnie gdzie wykryto pożar</i>) 2) Sprawdzenie wskazanego pomieszczenia przez pracownika ochrony UKNF. 3) Wykonanie telefonu do Państwowej Straży Pożarnej (PSP) przez pracownika ochrony UKNF i przekazanie szczegółów pożaru (<i>m.in. co i gdzie się pali, dokładna lokalizacja pożaru i dogodny dojazd dla PSP</i>) 4) Podjęcie działań gaśniczych lub/i ewakuacja z obiektu.

Wykaz telefonów alarmowych:

Służby Ratownicze:		
Państwowa Straż Pożarna	998	
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	112	
Służby wewnętrzne		
Ochrona UKNF	tel. stacj. 22 262 5550	tel. kom. 501 746 154
Ochrona UOKiK	tel. stacj. 22 55 60 242	tel. kom. 539 191 592
Zespół Bezpieczeństwa UKNF	tel. stacj. 22 262 5116	.....
	tel. stacj. 22 262 5114	tel. kom. 601 811 098
	tel. stacj. 22 262 4262	tel. kom. 698 892 539
UOKiK Biuro Informatyki i Ochrony	tel. stacj. 22 55 60 103	tel. kom. 797 874 575
UOKiK Stanowisko ds. bhp i ppoż	tel. stacj. 22 55 60 391	tel. kom. 693 281 001
NOMA2 Centrum monitorowania	tel. stacj. 22 460 41 31	.....
MR System Serwis centrali- zgłoszenie	.....	tel. kom. 664 091 918

Zródło mapy: www.mapa.um.warszawa.pl

Wysokość budynku: 24,66 m
 Kondygnacje podziemne: 1
 Kondygnacje nadziemne: 7
 Kategoria zagrożenia ludzi: ZLI, ZLIII, ZLIV
 Przewidywana ilość osób: 150 część konferencyjna,
 300 w pozostałej części budynku

- hydrant zewnętrzny
- miejsce zbiórki do ewakuacji

Objekt:
 URZĄD OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
 ul. plac Powstanców Warszawy 1
 00-950 Warszawa

Branża: **OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA**

Temat: **INSTRUKCJA
 BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

Nazwa rysunku:
 plan zagospodarowania terenu

Opracował: _____ Podpis:
 inż. Andrzej Magdziarz
 Rzeczoznawca d/s zabezpieczeń p.poż.
 Nr uprawn. 27/93

Data: _____ Numer rysunku: **1**
 GRUDZIEŃ 2020 r.